

PAQ-1901410102010100

Seat No. _____

M. J. M. C. (Sem. I) Examination

August / September – 2020

Journalism

(Development Communication & Research-1)

(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 વિકાસ એટલે શું ? વિકાસના પ્રકારો વર્ણવો. 14
અથવા
- 1 વિકાસની પ્રક્રિયા વર્ણવીને ટકાઉ વિકાસ વિશે નોંધ લખો. 14
- 2 સંશોધન એટલે શું ? સંશોધનના પ્રકારો કયા છે ? 14
અથવા
- 2 સંશોધનની પદ્ધતિઓ વિશે નોંધ લખો. 14
- 3 વિકાસશીલ સમાજનાં લક્ષણો વર્ણવો. 14
અથવા
- 3 વિકાસાત્મક પ્રત્યાયનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરીને વિકાસાત્મક પ્રત્યાયનના અવરોધો વર્ણવો. 14
- 4 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. 14
(અ) વિકાસનું ગાંધીયન મોડેલ સમજાવો.
અથવા
સુયોજિત વિકાસ એટલે શું ?
(બ) સંશોધનના સોપાનો કયા છે ?
અથવા
વિકાસના ગાંધીયન અને નહેરુના મોડેલનો તફાવત દર્શાવો.
- 5 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે) 14
(1) ભારતમાં વિકાસાત્મક પ્રત્યાયન
(2) બજાર અને ત્રીજું બળ
(3) વિકાસશીલ અને વિકસિત સમાજનો ભેદ વર્ણવો.
(4) વિકાસનું ડોમિનન્ટ પેરેડાઈમ

ENGLISH VERSION

- 1 What is development ? Describe its types. 14
- OR**
- 1 Describe the process of development and write a note on sustainable development. 14
- 2 What is research ? Which are its types ? 14
- OR**
- 2 Write a note on research methods. 14
- 3 Describe types of developing society. 14
- OR**
- 3 Clear the meaning of developmental communication and describe its barriers. 14
- 4 Answer the following. 14
- (A) Explain Gandhian model of development.
- OR**
- What is planned development ?
- (B) Which are the steps of research ?
- OR**
- Differentiate between Gandhian and Nehruvian models of development.
- 5 Write short notes (any **two**) 14
- (1) Development communication in India.
- (2) Market and the third force.
- (3) Differentiate between developing and developed society.
- (4) The Dominant paradigm of development.